

Alkusiirto (osa I)

Otsikon termi on nykyproblemistille itsestään selvä. Sehän tarkoittaa shakkitehtävän ratkaisevaa ensimmäistä siirtoa ja sitä käytetään matti-, itse- ja pakkomattien sekä vaatimukseltaan harvinaisempien tehtävien (kuten patti, shakki tai lyönti jossakin siirtoluvussa) yhteydessä. Yhteistä näille tehtävälajeille on kamppailuluonne ja ratkaisun rakenne. Jälkimmäinen tarkoittaa, että ensimmäisen siirron jälkeen vastapuolella (yleensä mustalla) on tai voi olla useita puolustuksia tai siirtomahdollisuuksia, eli ratkaisu haarautuu tai voi haarautua muunnelmiin.

Lopputehtävissä puhutaan alkusiirrosta lähinnä silloin, kun alkuasemassa näyttää olevan tarjolla lupaavia vaihtoehtoja tai kun ensimmäinen siirto on erityisen hyvä tai vaikeasti löydettävä tai ratkaisu haarautuu eri tahoille nimenomaan valkean ensimmäisen siirron jälkeen. Tavanomaisempaa on kuitenkin, että lopputehtävän aloittaa *alkupeli*, *johdanto* tai jollakin muulla tavoin nimettävä siirtosarja, jonka jälkeen seuraa tehtävän varsinainen ydinaines. Lopputehtävän alkupeli muistuttaa alkusiirtoa siinä, että tuomarit yleensä arvioivat alkupelin erikseen ja pitävät sellaisen olemassaoloa itsestään selvyytenä.

Apumattien ja -pattien yhteydessä ei sen sijaan puhuta alkusiirrosta edes silloin, kun tehtävä on tyyppiä 1.n.1.1... (jossa n on suurempi kuin 1), eikä apumatin tai -patin ensimmäiselle

siirrolle muutenkaan aseteta erityisiä laatukriteerejä. Syitä on monia, muun muassa kamppailuluonteeseen puuttuminen. Ensimmäisen siirron merkityksen vähäisyydestä aputehtävissä kielii sekin, että niiden ratkaisun voi aloittaa kumpi tahansa, kunhan alkaja vain käy ilmi tehtävän vaatimuksesta. Vielä on mainittava sarjasiirtoiset tehtävät, joissa tehtävän vaatimuksesta riippumatta ei voi puhua varsinaisesta kamppailusta eikä niin ollen myöskään alkusiirrosta.

Alkusiirto eri kielissä

Minulle edes jossain määrin tutuissa indoeurooppalaisissa kielissä näyttää olevan kolme päälinjaa. Useimmissa suomen alkusiirtoa merkitsevä termi on yhdistämätön sana, jonka yksi merkitys on 'avain'. Esimerkkejä ovat englannin *key*, saksan *Schlüssel*, ranskan *clé*, italian *chiave*, puolan *klucz* ja unkarin *kulcs* (slaavilainen laina?).

Toista linjaa edustaa sanaliitto, jonka sanasanainen käänkösvastine on 'ensimmäinen siirto', esimerkkeinä venäjän *первый ход* tai serbokroatian *prvi potez* (toki myös sanaa *uvodnik* esiintyy).

Kolmannen linjan voisi otsikoida "muut", esimerkkeinä tshekin *úvodnik*, jonka päämerkitys on 'pääkirjoitus', ja ruotsin *inledning*, jonka päämerkitys on 'johdanto'.

Suomen *alkusiirto* on kielellemme

hyvin tyypilliseen tapaan yhdyssana. Sukukielessämme virossa sanan *avakäik* rakenne on sama, mutta semanttisesti se eroaa suomen alkusiirrosta, sillä *avakäik* tarkoittaa myös pelin avaussiirtoa. Sen sijaan "alkusiirto" on nimenomaan tehtäväshakkitermi. Sillä ei lisäksi ole muita merkityksiä, missä se myös eroaa useimmista edellä luetelluista vastaineista.

Alkusiirron tie suomen kieleen

Yleissanakirjoista ei yleensä ole apua tehtävätermistön tutkimisessa. *Nyky-suomen sanakirja* (I osa) antaa sanalle alkusiirto virheellisen merkityksen 'shakkipelin ensimmäinen siirto', mikä kertoo kai lähinnä siitä, miten vaikeaa shakkiin perehtymättömien on tehdä eroa peli- ja tehtäväshakin välille. Sanakirjan ilmestyessä 1951 alkusiirrolla ei enää kyseistä merkitystä ollut, vaan se oli jo vakiintunut tehtäväshakkitermi.

Kuten edellä olen pyrkinyt osoittamaan, termi "alkusiirto" näyttää joka tapauksessa melko omaperäiseltä luomukselta, ja herääkin kysymys, kuka sen on tehtävätermistöömme seipittänyt. Sekä Henry Tanner että Joose Norri kiinnittivät huomioni F. Gutmayerin kirjoittamaan ja Ilmari Jäämaan mukailleen suomentamaan kirjaan *Shakki pelien kuningas* (WSOY: 1916). Sen liitteen osassa I. (Pieni shakkisanasto) esiintyy termi alkusiir-

to ja sulkeissa lähtökielen sana *Anzug*. Kohdassa viitataan kirjan sivulle 9, jossa termiä on käytetty – pelin ensimmäisestä siirrosta! Kirjan tehtäväshakkiosuudessa puhutaan alkusiirrosta vain yhdessä kohdassa, silloinkin "ensimmäisenä siirtona" (kts. lainaus alempana).

Sana *Anzug* on toki tuttu vaikkapa didaktisten loppupeliasemien yhteydestä. Esimerkiksi *Anzug beliebig* kuvion alapuolella tarkoittaa, että 'kumpi tahansa voi alkaa' (eikä sillä ole vaikutusta lopputulokseen). Verbistä *alkaa* tullaankin sitten substantiiviin *alku*, josta on enää lyhyt matka *alkusiirtoon*.

Termiä voi siis nipin napin pitää käänköslainana, vaikka saksan etuliite *an-* ei olekaan semanttisesti itsenäinen sana, vaan sen merkitys vaihtelee siihen liittyneen substantiivin (tai verbin) mukaan. Mahdollisia käänkösvastineita olisi ehkä Jäämaan aikaan ollut vaikka 'aloitussiirto', 'avaussiirto' tai jopa 'ensisiirto'. Niin tai näin, jäljelle jää edelleen pari kysymystä: kuka tai ketkä sanan lanseerasi(vat) tarkoittamaan nimenomaan shakkitehtävän ensimmäistä siirtoa ja koska termin käyttö vakiintui? Se esiintyy vakiintuneena tehtäväterminä Kailan *Jokamiehen shakkioppaassa* vuodelta 1943. Marko Yljoen mukaan 1930-luvun *Suomen Shakeissa* esiintyy alkusiirron rinnalla nimitys "ensimmäinen siirto".

Pelishakissahan alkusiirron on korvannut jo aikaa sitten *avaussiirto*.

Erikoinen terminvaellus joka tapauksessa!

Termin rakenteesta vielä sen verran, että yhdyssana on mahdollinen ainakin joissakin yllä mainituista kielistä, esimerkiksi *key(-)move*, *Schlüssselzug*, *inledningsdrag* tai *kulcslépes*, mutta suomessa vain yhdyssana on mahdollinen.

Useita alkusiirtoja

On tärkeää huomata, että alkusiirtoa nimitetään ”ensimmäiseksi siirroksi” esimerkiksi saksassa (*Erstzug*) ja englannissa (*first move*) silloin, kun puhutaan sekä ratkaisun että houkutuksen (houkutusten) alkusiirrosta eli alkusiirrosta yleisellä tasolla. Virossakin termi *esimene käik* näyttää esiintyvän lähes samanarvoisena *avakäik*-sanana rinnalla (myös pelishakissa) – luultavimmin venäjän kielen vaikutuksesta. Suomalaisten tehtävieniekkojen teksteissä en ole havainnut ”ensimmäistä siirtoa” juurikaan käytetyn tällä tavalla, vaan tavallisempaa on puhua ratkaisun alkusiirrosta ja houkutusalkusiirrosta tai jälkimmäisen sijaan pelkästä houkutuksesta.

Se, että meillä ei ole englannin tai saksan kaltaista yläkäsitettä, voi tuottaa lieviä ongelmia kuvattaessa sanallisesti esimerkiksi sellaisia teemoja, joissa alkusiirrot – tai siis ensimmäiset siirrot – esiintyvät eri funktioissa tehtävän eri vaiheissa, esim.: 1.A? (2.B#) x 2.C#, 1.B? (2.C#) x 2.A#. Koska yläkäsitteelle ei kuitenkaan näytä

muutoin järin suurta tilausta olevan, en sellaista minäkään ehdota.

Alkusiirron laatukriteerit

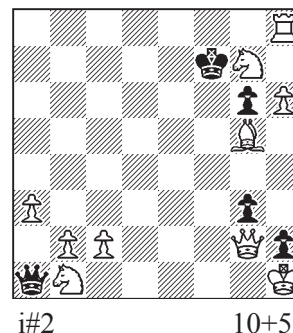
Alkusiirrolle on jo modernin tehtävähakin alkuajoista lähtien asetettu tiettyjä laatuvaatimuksia. Kuten yllä mainitsin, tuomarit yleensä arvioivat tiettyjen tehtävälajien yhteydessä alkusiirron erikseen ja ilmaisevat sen myös sanallisesti varsinkin silloin, kun alkusiirto on tavanomaista heikompi tai parempi.

Kuten John Rice erinomaisessa kirjassaan *Chess Wizardry: The New ABC of Chess Problems* (Batsford: Lontoo 1996) toteaa, näyttää olevan helpompaa määrittellä, millainen alkusiirron *ei* pidä olla kuin millainen sen tulisi olla. Seuraava lista, joka hiukan eri muodoissa esiintyy paitsi Ricella myöskin muun kirjoittajan teksteissä, sisältääkin molempia määrittelytapoja.

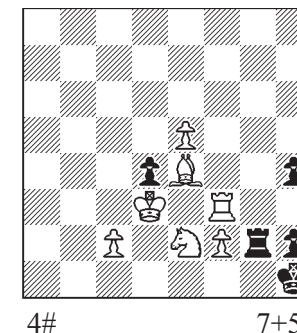
1. Alkusiirrolla ei saa ratkaisevasti rajoittaa mustan siirtomahdollisuuksia tai liiaksi parantaa valkean asemaa eli
 - a) lyödä mustaa upseeria
 - b) shakata
 - c) kiinnittää mustaa upseeria
 - d) tuoda mukaan alkuasemassa passiivista tai syrjäistä upseeria
 - e) ottaa mustalta kuninkaalta pakoruutu(j)a
 - f) korottaa sotilasta daamiksi

2. Hyvä alkusiirto
 - a) uhraa valkean upseerin
 - b) päästää mustan nappulan kiinnityksestä

A1. Eugene Ferber v. Deutsches Wochenschach 1900

A2. Erich Zepler Chemnitzer Tageblatt 1927

c) antaa mustalle mahdollisuuden shakata

d) antaa mustalle kuninkaalle pakoruudun tai -ruutuja

3. Ratkaisun alkusiirron tulee olla parempi tai ainakin yhtä hyvä kuin houkutusalkusiirron tai -siirtojen.

Alkusiirron hyvyyteen vaikuttavat lisäksi jotkin muutkin seikat, esimerkiksi se, että pitkät siirrot ovat kauনিimpia kuin lyhyet. Erikoistapauksena voi mainita nurkasta nurkkaan-alkusiirron (tehtävä **A1**).

Oman maininnan ansainnee vielä kohdan 1 d) eräänlainen käännteistapaus eli etääntyvä alkusiirto, jolloin alkusiirron tekevä nappula siirtyy mK:sta (mahdollisimman kauas) pois

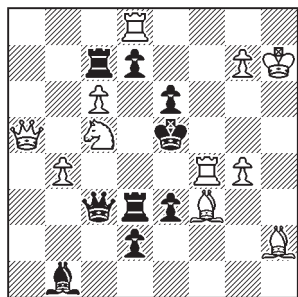
päin. Tehtävässä **A2** on lisäksi muitakin etääntyvää peliä, joten alkusiirtoa voi kutsua temaattiseksi.

Shakkinappuloiden poikkeussiirtoja hyödyntävät ohestalyönti- tai linnoitusalkusiirto voivat olla hyviä, mutta tulevat tietenkin harvoin kysymykseen muulloin kuin silloin, kun ne ovat tehtävän ydinainesta.

Usein näkee myös mainittavan, että alkusiirto ei saa torjua mustan vahvaa alkuasemauhkaa (torjumaton shakkaus, pakoruutuja ottavan valkean upseerin ”suissa” olo yms.), mutta tällöin ongelma saattaa piillä yhtä hyvin tehtävän rakenteesta kuin alkusiirroksakin, jotka ovat ikään kuin saman kolikon eri puolet.

Tehtävien ratkaisut

**A3. Vjatsheslav Kopajev &
Lev Loshinski
2. kunniamaininta
Suomen Shakki 1984**

2# 11+9

Havainnollistan tätä tehtävällä A3, jonka alkuasemassa mustalla on torjumaton shakki 1.- Td5+ ja vielä matiton pakoruutu 1.- Kd6. Alkusiirto hoitaa nämä puutteet, mutta antaa mustalle vielä kolme patterishakkia lisää, eli sitä voi pitää juuri ja juuri siedettävänä. Tehtävä on päässyt albumiin 1983–85 (n:o 213) tuomaripistein 1+4+3. Kaksi tuomareista lienee arvellut, että näin rikas ristishakki- ja patteripelin yhdistelmä ei ilman alkuaseman rakenteellisia heikkouksia onnistu, kun taas kolmannen mielestä sopivaisuuden raja on tässä ylitetty.

Mattitehtävissä kohdat 1 a), e) ja f) ovat yleensä ehdottomia. Muilta osin on selvää, että alkusiirto, joka täyttäisi kaikki yllä mainitut ihanteet eikä sisältäisi mitään puutteita, on usein mahdottomuus. Tavallisempaa on, että alkusiirto on kompromissi. Nykyäänhan laatija harvoin alkaa luoda shakkitehtävää alkusiirrosta käsin, ellei laadittava tehtäväidea määrää sen luonnetta, vaan päättää siitä vasta,

kun tehtävä muilta osin on jo valmis. Jos kyseeseen tulevia alkusiirtoja ei asemassa ole tarjolla monia ja laatijalla ei ole onnea, valittavaksi jää ”vähiten huono”.

Mutkikkaammaksi asia käy kohdan 3 tapauksessa eli silloin, kun kyseessä on monivaihetehävä, jossa on yksi tai useampia *temaattisia houkutusia* (tietenkin myös esipeli – eli tehtävän alkuasemassa tarjolla olevat mustan siirrot ja niitä seuraavat valkean jatkot/matit – voi olla yksi vaihe). Nykyaikaisista 2 siirron mattitehtävistähän valtaosa on tällaisia. Itse asiassa houkutusalkusiirto saa mielellään olla selvästikin ilmeisempi tai ”huonompi” kuin ratkaisun alkusiirto, muutoinhan ratkaisijalta voi houkutuspelejä jäädä kokonaan näkemättä. Shakkitehtävä kun on myös ratkaisijoille tehty *probleema*, ei pelkästään asiantuntijoille suunnattu teoreettisesti kiinnostava taideteos.

Miten tärkeä on alkusiirto?

Ennen kuin esittelen lisää konkreettisia tehtäviä, yritän vastata vielä yhteen kysymykseen: miten suuri paino alkusiirrolla on shakkitehtävän kokonaisarvioinnissa? Mitään prosenttilukua ei voi antaa, mutta yksi nyrkkisääntö on, että alkusiirrolla on tehtävän kokonaisarvoon sitä suurempi merkitys, mitä lyhyempi tehtävä on.

Toinen nyrkkisääntö on, että *ratkaisun* alkusiirrolla on sitä suurempi merkitys, mitä vähemmän tehtävässä on muita vaihteita eli esi- ja houkutuspelejä. Yleensäkin tehtävän alkusiirros-

ta riippumattoman temaattisen aineiston runsaus ja laatu voi kompensoida paljon alkusiirron puutteita.

Good Companions -kauden laatijat pitivät muuten pakoruudun antavaa alkusiirtoa teemamuunnelman arvoisena. Näkemykselle ei voi nyrpistää nenäänsä nykyäänkään, vaikka teemat ovatkin kovin erilaisia kuin tuolloin eli 80–90 vuotta sitten.

Kyseenalaisia alkusiirtoja

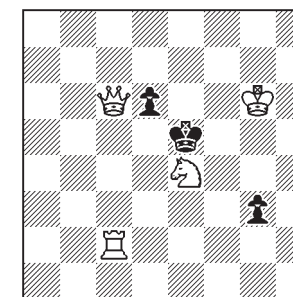
Pakoruudun ottava alkusiirto, joka ei tarjoa mustalle mitään kompensatiota – ja usein myös silloin, kun tarjoaa – on 2 ja 3 siirron mattitehtävissä lähes poikkeuksetta tehtävän turmeleva rike, sen sijaan pitemmissä tehtävissä se on siedettävä, joskin tehtävän arvoa alentava puute. Tehtävä A4 on yksi ani harvoista esimerkeistä, joissa 2-siirtoinen, jossa kylmästi otetaan mK:lta pakoruutu, on yltänyt jopa suht’ korkeaan sijoitukseen asti. Jos tehtävän alkusiirtotarjokkaat eivät esittäisi valkeaa R-pyörää tai kyseessä ei olisi miniatyyri, tehtävä olisi saattanut jäädä pysyvästi unholaan.

Oikeastaan ainoa kategoria, missä *kaikki* rikkeet alkusiirtoihanteita kohtaan ovat luvallisia, ovat ennätystehtävät (jollaisena A3:kin voi pitää), mutta ne ovat muutenkin oma lajinsa, johon kuuluvia tehtäviä monet tuomarit eivät suostu edes arvioimaan taidetehtävien rinnalla. Melko tunnettu esimerkki on tehtävä A5, jonka alkusiirrosta paitsi korotetaan asemaan kolmas vR lyödään musta upseeri ja lisäksi varaudu-

Tehtävien ratkaisut

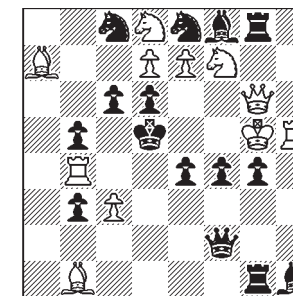
taan torjumattomaan alkuasemashakkiin! Tehtävässä on ennätykselliset 10 mustan katkoa ja se otti osaa teema-turnaukseen, jossa peräänkuulutettiin juuri katkoja. Mattitehtävän alkusiirtona ratsu- tai mikään muukaan korotus ei yleensäkään ole juuri daamikoro- tusta parempi, ellei siihen sisälly pa-

**A4. Gerhard Latzel
5. kunniamaininta
Die Schwalbe 1956**

2# 4+3

**A5. Vojko Bartolovic &
Nenad Petrovic
1. kunniamaininta
BCF 113. TT 1966–7**

2# 11+15

tinvälttöelementtiä tai tehtävässä ole muita korotuksia houkutuksina, sillä korottamalla peliin tulevan upseerin voi syystä rinnastaa kohdan 1 d) syrjäiseen upseeriin.

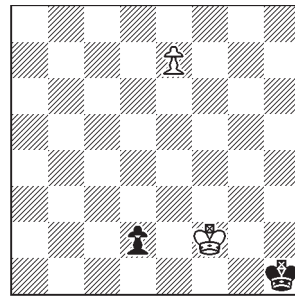
Korotusalkusiirrosta ja patinvälttöelementistä puhuttaessa ei voi muuten juuri sivuuttaa klassikkotehtävää **A6**, jossa korotusalkusiirto ei tietenkään ole tuomittava varsinkaan, kun D-korotus ei kumma kyllä toimi.

Loppujen lopuksi hyvä shakkitehtävä on kuitenkin kokonaisuus, josta alkusiirto on vain yksi osa, ja niinpä monia yllä luetelluista hyvän alkusiirron ihanteista voi uhmata, jos alkusiirto tarjoaa jonkin kompensaation tai on temaattisesti perusteltu. Yksinkertainen esimerkki on pakoruudun antava ja ottava alkusiirto (engl. *give-and-take key*, saks. *Gib-und-nimm-Schlüssel*). Tässäkin on silti huomattava, että sellaisen mK:n pakoruudun ottaminen, johon alkuasemassa ei ole olemassa mattisiirtoa, ei ole koskaan miellyttävää.

Edellisen kanssa analoginen tapaus on alkusiirto, joka kiinnittää yhden ja päästää toisen mustan nappulan. Usein tällöin kysymyksessä on temaattinen alkusiirto eli alkusiirto, joka joko kuuluu tehtävän esittämään teemaan tai mahdollistaa sen. Niinpä pelkäämättä kiinnittävä alkusiirtokin on hyväksyttävä, jos se on nimenomaan tehtävän

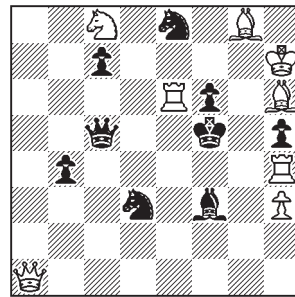
Tehtävien ratkaisut

A6. Allan Werle *Tidskrift för Schack* III/1945

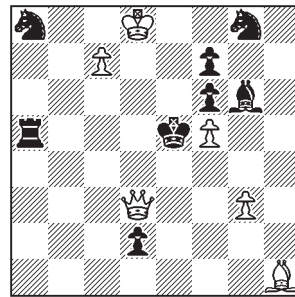
4# 2+2

A7. Matti Myllyniemi 3. kunniamaininta *Problemblad* 1974

2# 8+9

A8. Kari Valtonen *Canadian Chess Chat* 1983

2# 6+8

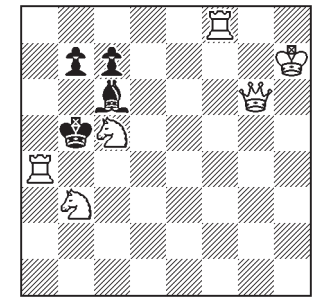
teemana, eli myös houkutusalkusiirrot ovat kiinnittäviä. Tehtävässä **A7** alkusiirtokiinnitysten avulla on saatu aikaan uhka- ja mattisiirtojen kehä.

Myös shakkausalkusiirto (engl. *checking key*, saks. *schachgebender Schlüssel*) voi olla perusteltu. Esimerkkejä löytyy useitakin. Oma tehtäväni **A8** sopii esimerkiksi siksi, että se havainnollistaa lisäksi karkeidenkin houkutusalkusiirtojen hyväksyttävyyttä silloin, kun ko. siirrot ovat osa temaattista kokonaisuutta. Tehtävän ydinteemana on muuten ”matit pakoruudu(i)lta”. Se, että alkusiirto antaa kaksi pakoruutua, ei ole niin upeaa, miltä näyttää, sillä yhtäältä mK:n lähörüutu (eli tuleva pakoruutu) on alkusiirrolla otettu etukäteen ja toiseksi mustan muille upseereille jää statistin osa.

Mitä shakkaavaan alkusiirtoon yleensä tulee, en malta tässä olla lainaamatta Jäämaata, joka tiivistää asian ytimen mehukkaasti: ”Ensimmäinen siirto ei saa olla shakkisiirto, ei mikään suoranainen hyökkäys kuninkaan kimppuun, koska – kuten vaatimuksissaan ankarimmat sanovat – se olisi kömpelö temppu, hel p o s t i h a v a i t t a v a ja varsin vähän nerokas. Etevät tehtävänkeksijät ovat kuitenkin usein häikäilemättömiä, jos hieno ajatus on kysymyksessä, ja saattavat kyläkin alkaa shakilla, kun niiksi tulee” (emt., s. 125).

Rike kohtaa 1 d) vastaan ei ole yleensä kohtalokas varsinkaan silloin, kun kyseisellä nappulalla on tarjolla vähintään kaksi lupaavaa mahdolli-

A9. Leopold Szwedowski 1. palkinto *Schweizerische Schachzeitung* 1962

2# 6+4

suutta tulla peliin. Tehtävässä **A9** on Tf8 ilmeinen alkusiirron tekijä, mutta tarjolla on kolme hyvää vaihtoehtoa. Alkuaseman matiton 1.- Kb6 ei sekään suuresti helpota ratkaisijan urakkaa, sillä kaikki alkusiirtotarjokkaat varautuvat ko. siirtoon.

Hyviä alkusiirtoja

Seuraavaksi tarkastelen alkusiirtoa positiivisten kriteerien valossa. Aito uhrausalkusiirto (engl. *sacrificial key*, saks. *Opferschlüssel*) on sellainen alkusiirto, jossa siirtyvä nappula asettuu vähintään yhden nappulan lyötäväksi niin, että kyseinen lyönti torjuu mahdollisen uhkauksen. Niinpä esimerkiksi Nowotny-alkusiirto, jossa alkusiirtonappula siirtyy kahden mustan nappulan lyötäväksi mutta jossa kumpikin lyönti torjuu vain toisen uhkamateista, ei ole varsinainen uhrausalkusiirto. Tehtäviä, joissa nappula asettuu alkusiirrosta useiden mustien

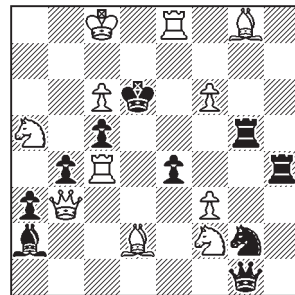
nappuloiden lyötäväksi, on olemassa leegio. Esittelen kuitenkin modernin tehtävän **A10**, jossa myös houkutusalkusiirrot ovat uhrauksia, minkä lisäksi tehtävä esittää paljon muutakin, josta saa parhaiten selkoa tutustumalla alla annettuun täydelliseen ratkaisuun.

Shakkivaara-alkusiirto (eli vK:n shakkaukselle altistava as.; engl. *check-provoking key*, saks. *Schachprovokation*) on yleensä aina arvokas ja eritoten silloin, kun mustan shakkaavaa nappulaa ei lyödä, vaan shakkaus torjutaan muulla tavalla (kuten tehtävässä A3). Tehtävä **A11** on toki mainio esimerkki lyöntimattienkin siedettävyydestä, antaahan alkusiirto huikeat kahdeksan shakkausmahdollisuutta, mikä taidetehtävälle on poikkeuksellista.

Tehtävä **A12** on klassinen suomalaistulkinta *Breden ristishakista*, joka on yksi harvoista 3#-teemoista, joissa lähes koko ratkaisun kulku mattisiirtoon asti on määritelty: ”Alkusiirto altistaa vK:n shakille (shakeille), jonka (jotka) valkea torjuu siirtämällä patterin etunappulan shakkauslinjalle samalla shakaten. Toisella siirrolla musta päästää itsekiinnittyneen valkean nappulan, joka tekee matin”. Pelkistetyimmässä määritelmässä shakkivaara-alkusiirto ei ole välttämätön. Sitä ei ole myöskään Luukkosen tehtävässä esiintyvä mustan shakki 2. siirrossa, vaan tavallisempaa on, että musta päästää matintekevän nappulan epäsuorasti joko K:llaan tai muulla nappulalla.

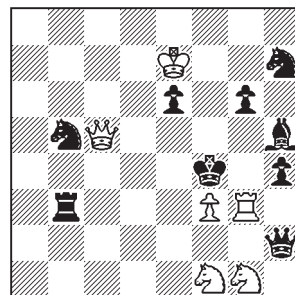
Kauniiksi lopuksi esittelen tehtävän **A13**, jonka alkusiirrossa täyttyvät

A10. Anatoli Slesarenko
1.–2. sija
Zapad – Vostok 1997

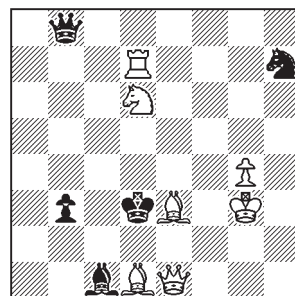
2# 11+10

A11. Jan Knöppel
2. palkinto
Tidskrift för Schack 1960

2# 6+9

A12. Emil Luukkonen
Schackvärlden 1937

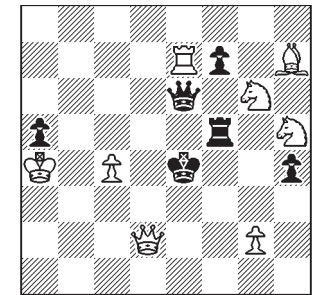
3# 7+5

kaikki kohdan 2 positiiviset kriteerit, vaikka se samalla kiinnittääkin mT:n.

Vaikka tämä kirjoitelma ei ole varsinaisesti laadintaopastusta, heristän hiukan sormeani: jotkut esitellyistä alkusiirroista ovat kiistattomasti huonoja, vaikka tehtävät ovatkin menestyneet kilpailuissa. Laatija, joka lähtee tietoisesti rikkomaan kohdan 1 periaatteita, astelee haurailta kevätjäillä ja saa varautua tehtäväshakkiyleisön hyiseen vastaanottoon.

Lopuksi lainaan paria suomalaisia kirjoittajaa alleviivatakseni sitä, miten hankalaa tarkkojen ohjeiden antaminen aloitteleville tai pidemmällekkin kehittyneille laatijoille on siitä, millainen on suositeltava alkusiirto: ”Mitkä sitten ovat hyvän alkusiirron vaatimukset? Hyviä ominaisuuksia voidaan luetella koko joukko, mutta tulee muistaa, että tekniikkansa täysin hallitseva laatija omaa lisäksi henkilökohtaisia keinoja, joiden avulla hän saa alkusiirtoon jotakin sellaista, jota ei voida oppikirjoista oppia.” (Altti Saloila, ”Tehtävänlaadinnan alkeita”; *Suomen Shakki* 3/1944, s. 78); ”Hyviä alkusiirtoja ovat sellaiset, jotka antavat mustan kuninkaalle pakoruudun (-ruutuja), asettavat oman K:n shakkivaaralle alttiiksi, ovat muuten yllättäviä ja vaikeita keksii sekä yleensä näyttävät mahdollisimman epätodennäköisiltä ja valkealle haitallisilta.” (Kaila: *Jokamiehen shakkiopas*, s.106)

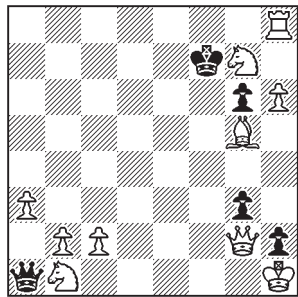
A13. Hendrik H. Kamstra
3. sija Espanja – Hollanti 1935

2# 8+6

Tehtävien ratkaisut

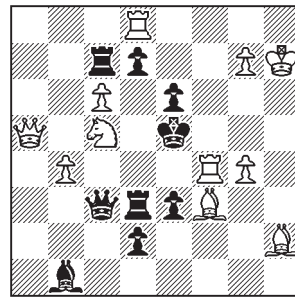
**A1. Eugene Ferber
v. Deutsches
Wochenschach 1900**

i#2 10+5

1.Ta8! sp.
1.- Dxa3/Da2Dxb2/Dxb1+
2.Df3+/Dd5+/Db7+/Df1+.

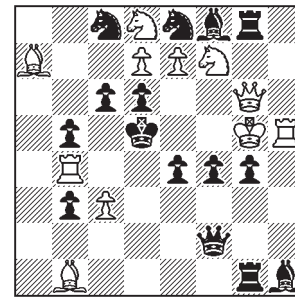
**A3. Vjatsheslav Kopajev &
Lev Loshinski
2. kunniamaininta
Suomen Shakki 1984**

2# 11+9

1.g8R! (2.Tc4#)
Td4+/Td5+/Td6+/d6+/dxc6+/d5+Kd6
2.Tf5/Te4/Rd3/Rd7/Tf7/Dxc7/Td4#.

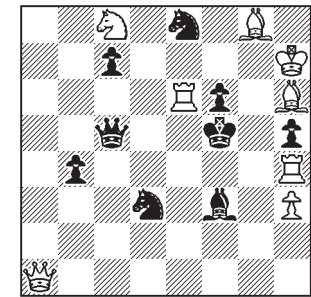
**A5. Vojko Bartolovic &
Nenad Petrovic
1. kunniamaininta
BCF 113. TT 1966-7**

2# 11+15

1.dxc8R! sp.
1.- Lg2/Lf3/Tg2/Tg3/Tg7/Lg7/Rg7/e3/
c5/b2
2.Kxg4/Kxf4/Lxe4/Kh4/Kh6/De6/
Dxd6/Td4/Rb6/La2#.

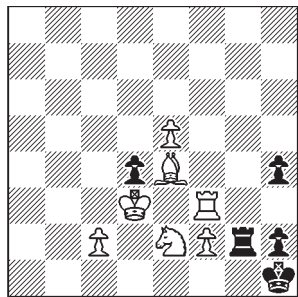
**A7. Matti Myllyniemi
3. kunniamaininta
Problemlblad 1974**

2# 8+9

1.Df1? (2.Txh5#) Rf2/Df2 2.Tf4/Re7#,
1.- Rg7!
1.Db1? (2.Tf4#) Dc2/Le4 2.Re7/Th5#,
1.- Dd6!
1.Da5! (2.Re7#) Ld5/Re5 2.Txh5/Tf4#.

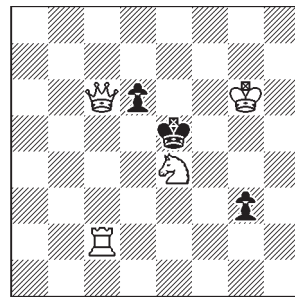
**A2. Erich Zepler
Chemnitzer Tageblatt 1927**

4# 7+5

1.La8! sp. 1.- Tg8 2.Tf8+! Tg2 3.Tb8
(1.- T~ 2.Tg3+).

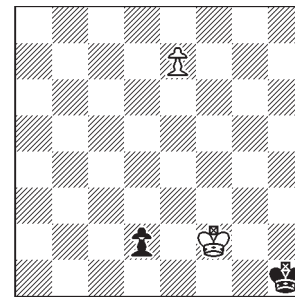
**A4. Gerhard Latzel
5. kunniamaininta
Die Schwalbe 1956**

2# 4+3

1.Rxg3? Kf4! 1.Rf2? gxf2!
1.Rd2? Ke6! 1.Rc3? Kd4!
1.Rc5? dxc5! 1.Rxd6? g2!
1.Rf6? d5!
1.Rg5! sp.

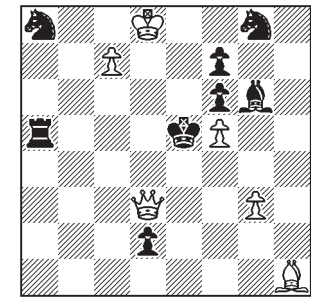
**A6. Allan Werle
Tidskrift för Schack III/1945**

4# 2+2

1.e8D? d1R+ 2.Kg3 Re3 3.Dxe3 patti.
1.e8T! (2.Th8#) d1R+ 2.Kg3 Re3
3.Txe3.

**A8. Kari Valtonen
Canadian Chess Chat 1983**

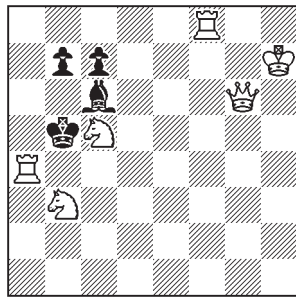
2# 6+8

1.c8D? (2.Dcc3#) Lxf5 2.Dcxf5, 1.-
d1R!
1.c8R? (2.De4#) Lxf5 2.Dd6#, 1.- d1D!
1.De3+! Kd6/Kf5 2.c8R/c8D#.

A9. Leopold Szwedowski

1. palkinto

*Schweizerische
Schachzeitung 1962*

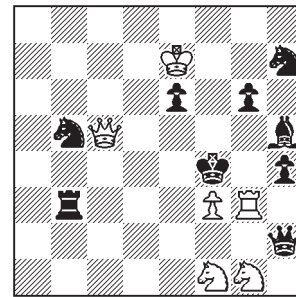
2# 6+4

1.Tf5? Kb6/L~ 2.Rd7/Rd4#, 1.- Ld5!
1.Tb8? Kb6/L~ 2.Txb7/Da6#, 1.- Le4!
1.Tfa8! Kb6/L~ 2.Tb4/T8a5#.

A11. Jan Knöppel

2. palkinto

Tidskrift för Schack 1960

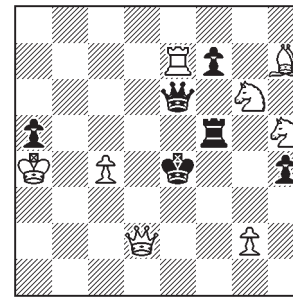

2# 6+9

1.Kxe6! (2.De5#)
1.- Rc7+/Rd4+/Te3+/De2+/Dh3+/
Lg4+/Rf8+/Rg5+
2.Dxc7/Dxd4/Dxe3/Rxe2/Rxh3/
Txg4/Dxf8/Dxg5#.

A13. Hendrik H. Kamstra

3. sija Espanja – Hollanti 1935

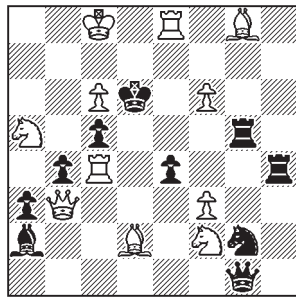

2# 8+6

1.Re5! (2.Df4#)
1.- Dd7+/Dc6+/Dxc4+/Dxe5/Kxe5/
Dg,h6
2.Rxd7/Rxc6/Rxc4/Rf6/Dd5/Dd3#.

A10. Anatoli Slesarenko

1.–2. sija Zapad – Vostok 1997

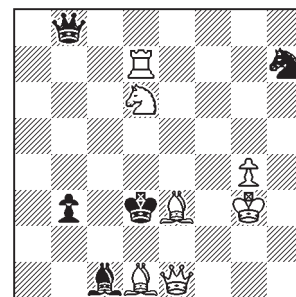

2# 11+10

1.fxe4? (2.Te6A#) Te5 2.Td8B#,
1.- Rf4!
1.Lc3? (2.Td8B#) bxc3/Tg7 2.Db8C/
Le5#, 1.- Txg8!
1.Dxb4E? (2.Db8C#) cxb4/Tg7
2.Rb7D/Dxc5#, 1.- Db1!
1.Txc5! (2.Rb7D#) Txc5/Kxc5/Tg7
2.Te6A/Dxb4E/Td5#.

A12. Emil Luukkonen

Schackvärlden 1937

3# 7+5

1.Kf4! (2.Le2+)
1.- Df8+ 2.Rf7+ Dd6+ 3.Re5#
1.- Db4+ 2.Rc4+ Dd6+ 3.Re5#
1.- Dxd6+ 2.Txd6+
1.- b2 2.De2,f1+.